

Şiddete dayanan devrimin yapı değiştirmesi

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Salı, 09 şubat 2021 17:22 -

Eskiden beri kabul edilir; devrim şiddete dayanır. Sosyalistler şiddet meraklısı değildir ama kullanmak zorunda kalırlar. Bu şiddet yaşanılan ülkeye ve zamana göre farklılık gösterir. Kısa süreli ayaklanma eskiden neredeyse klasikleşmişti, ardından uzun süreli halk savaşı geldi ve bu da kendi içinde ayırım yaşadı: nc savaşı-halk savaşı gibi...

Bunların tamamı birlikte de var olabilir; mesela Küba devriminde küçük bir grubun başlattığı silahlı eylemler, ardından halk savaşı ve son aşamada başkentte ayaklanma gibi...

Yine yıllardan beri “şiddetsiz devrim” de savunulmuştur. Buradaki şiddetsizlik silah kullanılmaması bağlamındadır, yoksa şiddet vardır. şiddetin tek çeşidi silahlı şiddet değildir.

Mesela pasif direniş olarak da adlandırılan kuralların sistematik olarak çiğnenmesi bir şiddet eylemidir. Düzene karşı çıktığınızda onun yasaklarına da karşı çıkarsınız ve bu karşı çıkış değişik biçimler alabilir. Son olarak Boğaziçi ğrencilerinin eylemlerinde bunu görebiliyoruz. Yapmaya kalktıkları her eylem, anayasal güvence altında olan görüş açıklama hakkı bile, yasaklanıyor; yasağa uyulmuyor. Gözaltılar, tutuklamalar oluyor ama devam ediliyor.

Gezi başka bir örnekti.

Benzer rnekler çok sayıda ülkede yıllardan beri görülüyor. Hangi rnek, hangi ülkeye ve ne zaman uyar; ayrıca incelenmesi gereken bir konudur.

Arjantin’de Mapuche adlı bölgenin yerlisi bir halkın uluslararası şirketler tarafından el konulan topraklarını geri almak için yaptıkları eylemler yıllardan beri sürüyor. Bu eylemler genellikle silahlı çatışma düzeyine yükselmiyor, alan işgali çerçevesinde kalıyor. Çok sayıda kişi tutuklandı ama eylemler yine sürüyor.

Son yıllarda popüler olan bir başka eylem türü önemli meydanların işğali veya önemli kurumların insan zincirine alınmasıdır. İki finans merkezinde, New York ve Frankfurt yapılan bu eylemler günlerce –ikincisi aylarca- sürdü. İkincisinde eylemin yayılacağından çekinerek müdahale etmediler. Aylar sonra Avrupa Merkez Bankası çevresindeki kampın kaldırılmasını istediklerinde gerekçeleri de hijyen koşullarına uyulmadığıydı.

Bu eylemleri eylemcilerden ibaret görmek yanlış olur, özellikle propaganda konusunda çalışan geniş bir kesim tarafından desteklenmişlerdi.

Propaganda çok önemlidir ve sosyalistlerin çoğunun kaba propogandanın ilerisinde bildiği de yoktur. Karşı tarafın sözlerinin duyurusunu yapıp onlara genel geçer laflar söylemeyi marifet sanıyorlar. Hatırlarsanız Kenan Evren 12 Eylül sonrasındaki mitinglerde yaptığı bazı konuşmalarda zamanın TKP’sinin bildirilerinden bölümler okurdu. Evren kendilerine küfür bile edecek olsa TKP’liler böyle bir açıklamadan ancak memnun kalırdı.

AKP’nin propaganda konusunda sosyalistlerden ileride olduğunu belirtmek gerekiyor. Sosyalistler propogandanın önde gelen kurallarından birisinin karşı tarafın alanında oynamamak olduğunu ne zaman öğreneceklerdir, bilinmez. Sürekli böyle yapmalarının önemli nedenlerinden birisi de kendi alanlarını kurmaktaki yetersizlikleri olsa gerektir. Bu ayrı bir konudur, ayrıntıya girmeyeyim. Sadece şu kadarı söylenebilir: başka ülkelerde oldukça başarılı örnekler bulunuyor; biraz ilgilenirseniz çok şey öğrenebilirsiniz.

Herhangi bir mücadele biçimi bitmedi, bu bağlamda “silahlı mücadele bitmiştir” gibi bir belirleme yanlış olur. Uygun zaman vardır, uygun olmayan zaman vardır; sadece bu belirtilebilir.

Mücadele tarzıyla örgütlenme arasında yakın ilişki bulunur. Mesela yasal bir parti ya da kuruluş olarak örgütlendiniz diyelim. Mücadele tarzınız yasal ve yasalın sınırlarını zorlamak çerçevesindedir. Hiçbir devrimci mücadele tümüyle yasal olmaz; yere ve zamana göre yasalın sınırlarını zorlar. Hele de bizdeki gibi iktidarların kendi yasalarını bile dikkate almadıkları ülkelerde bu durum daha sık yaşanır.

Bu bağlamda her yasal kuruluşun şu veya bu oranda gelişmiş yasal olmayan yönü de vardır. Bu yön, yasallığın asgari güvencesinin bile bulunmadığı ülkelerde özellikle gereklidir. Hangi oranda gerçekleşeceği dönemine bağlıdır.

Şiddete dayanan devrimin yapı değiştirmesi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Salı, 09 Şubat 2021 17:22 -

Yakın tarihten bu konuda TSİP örnek verilebilir. Yasal bir partiydi, üyeleri belliydi, teşkilatları vardı ama bilebildiğim kadarıyla 12 Eylül sonrasında kayıp vermeden yönetici kadrolarını ülke dışına çıkarabildiler. Böyle yapabilmek mutlaka uzun bir hazırlığı gerektirir.

Bir başka örnek 1970’li yılların Federal Almanya’sından verilebilir. Monica Ertl, Che’nin öldürülmesinde baş sorumlu olan ve Hamburg konsolosluğuna atanan kişiyi makamında infaz eder; yakalanmaz ve Almanya dışına da çıkabilir. Hazırlanmış esaslı bir örgütlenme ve sağladığı destek olmadan bunu yapabilmesi mümkün değildi. Ülke 68’inden grupların tüm boyutlarıyla ortaya çıkmamış esaslı katkısı bulunsa gerektir.

Kızıl Ordu Fraksiyonu gibi silahlı mücadele örgütleri sayılmazsa Almanya 68’i legal plandaydı.

Hiçbir mücadele tarzı değişmez değildir, yere ve zamana göre ön plana geçebilir veya arkaya gidebilir. Hiç birisinin mutlaklaştırılmaması gerekir.

Kitlesel tutuklamalar ve hatta açık katliam her zaman aynı sonucu vermez. Bu konuda Venezüella’nın tarihi aydınlatıcıdır. Fiyat artışlarına karşı gösteri yapan halkın üzerine sosyal demokrat bir başkan, Betancourt döneminde ateş açılıyor, birkaç yüz kişi ölüyor, kısa süre sonra Chavez’in başarısız darbe teşebbüsü gerçekleşiyor, birkaç yıl hapse giriyor, ardından seçimde aday oluyor ve devlet başkanı seçiliyor. Burjuvazinin ve ABD’nin bütün karşı çabaları sonuç vermiyor.

Bolivya başka bir örnektir.

Taklitle bir yere varılmaz, burası açıktır, öğrenilecek olan “yapılabilir”dur.